

В. М. Череп

Ладан

ЛАДАН - селище міського типу Прилуцького району Чернігівської області. **Ладан. селищ. раді підпорядк. с. Подище. Знаходиться на р. Удай** (притока Сули, бас. [Дніпра](#)), за 148 км від обл. центру, за 18 км від райцентру та залізнич. ст. Прилуки. Пл. 3,73 км². За переписом 2001, насел. складало 6944 особи, станом на січень 2015 – 6531 особа. Вперше згадується у писем. джерелах 1603, коли був засн. [Ладинський Свято-Покровський монастир](#) (село на той час мало назву Ладин). Після Люблін. унії 1569 навколишні землі входили до складу Польщі. Спочатку вони належали князям Вишневецьким, а потім були подаровані монастирю. У 17 ст. жит. брали участь у селян.-козац. повстанні під проводом Я. Острянина та Визв. війні під проводом Б. Хмельницького, підтримали повстання полтав. полковника М. Пушкаря і кошового запороз. війська Я. Барабаша проти гетьмана І. Виговського. Від 2-ї пол. 1650-х рр. – у межах кордонів Росії. 1648–1781 – село Прилуц. полку, 1782–1923 – Прилуц. пов. (1782–96 – Черніг. намісництва, 1796–1802 – Малорос., 1802–1923 – Полтав. губ.), від 1923 – Прилуц. р-ну (1923–30 – Прилуц. округи, 1923–25 – Полтав. губ., від 1932 – Черніг. обл.). Під час воєн. дій 1918–20 влада неодноразово змінювалася. У міжвоєн. період ладанці зазнали сталін. репресій і потерпали від голодомору 1932–33 (кількість встановлених жертв – 6 осіб). 1928–38 у приміщеннях ліквід. монастиря діяла дит. труд. комуна. 1928–31 засн. майстерні з виробництва меблів, рукомийників, ліхтарів, вогнегасників і спорт. інвентарю (нині Прилуцький завод протипожежного і спеціального машинобудування «Пожспецмаш»). У 1930-х рр. мало назву Балицьке (на честь наркома внутр. справ УРСР [В. Балицького](#)). Від 1938 – смт. Від вересня 1941 до вересня 1943 – під нім.-фашист. окупацією. На фронтах 2-ї світової війни загинуло 195 односельчан. 1988 тут мешкало 8,6 тис. осіб. У Л. – г-зія, початк. школа, філія Прилуц. профес. ліцею, 2 дитсадки; Будинок культури, краєзн. музей, б-ка; рай. лікарня № 2. Встановлено пам'ятний знак воїнам-односельчанам, які загинули під час 2-ї світової війни. Серед видат. уродженців – письменник, перекладач, громад.-політ. діяч В. Королів-Старий, вчений-фольклорист Н. Шумада; засл. арт. України – композитор, баяніст, поет [М. Збарядський](#) і актор Б. Харитонов (2011 на його честь названо одну з вулиць с-ща, створ. кімнату-музей). Тут деякий час

мешкав письменник *І. Микитенко*; у ладан. період він працював над романом «Ранок» і повістю «Вуркагани». У післявоєнні роки в місц. ПТУ навч. цирк. режисер, нар. арт. УРСР [Б. Заєць](#).

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Ладан / В. М. Череп // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. - К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. - Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-52881>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).